Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету
_____ проф. Р.М. Постоловський
«_____» _____ 2021 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 014.023 «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (МОВА І ЛІТЕРАТУРА (ФРАНЦУЗЬКА))»

для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»
на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра

Схвалено вченою радою філологічного факультету
Протокол № 2 від 23 лютого 2021 р.

Голова вченої ради
філологічного факультету _____ проф. Г.І. Ніколайчук

Схвалено навчально-методичною комісією філологічного факультету
Протокол № 2 від 27 січня 2021 р.

Голова навчально-методичної комісії
філологічного факультету _____ доц. С.М. Нестерук

Голова фахової атестаційної комісії _____ проф. Г.І. Ніколайчук

Розробники: ст. викл. Т.В. Голуб
ст. викл. Б.М. Синевич

Рівне – 2021

Програма фахового випробування зі спеціальності 014.023 «Середня освіта (Мова і література (французька))» для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра / Т.В. Голуб, Б.М. Синевич – Рівне : РДГУ, 2021. - 13 с.

Розробники:

Голуб Т.В., старший викладач практики німецької та французької РДГУ

Синевич Б.М., старший викладач кафедри теорії та історії світової літератури РДГУ

Рецензенти:

Безкоровайна О.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання іноземних мов РДГУ

Нестерук С.М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії та історії світової літератури РДГУ

Програма вступного іспиту з методики викладання французької мови та зарубіжної літератури для вступників на здобуття ступеня вищої освіти магістра на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра визначає вимоги до рівня підготовки вступників у межах підготовки в закладі вищої освіти, зміст основних освітніх компетентностей, критерії оцінювання знань вступників, список рекомендованої літератури, інформаційний ресурс.

Розглянуто на засіданні кафедри практики німецької та французької мов (протокол № 12 від 17 грудня 2020 р.).

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2021 р.

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА 4

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ 5

1. Методика викладання французької мови 5

2. Методика викладання зарубіжної літератури 7

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ 12

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ 10

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС 11

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета фахового випробування з конкурсного предмета «Методика викладання французької мови та зарубіжної літератури» - виявити рівень теоретичних знань та практичних вмінь та навичок вступників, які вступають на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників на навчання за освітнім ступенем «магістр» спеціальності 014 «Середня освіта (Мова і література (французька))» в межах ліцензованого обсягу спеціальності.

Контроль передбачає оцінювання двох аспектів навчальної діяльності абітурієнтів, а саме:

- **якості професійної підготовки**

Кінцевий продукт, що має практичне і професійне спрямування, оцінюється з огляду на його змістовність, оригінальність, відповідність майбутнім професійним та навчальним потребам виконавців, ступінь досягнення мети вступного іспиту тощо.

- **якості презентації**

Параметри оцінювання усної презентації результатів навчання є їх відповідність цілям і змісту фахового випробування, чіткість презентації, її послідовність і логічність, різноманітність застосованих прийомів, сформованість вмінь публічного мовлення, участь вступників у підготовці та проведенні презентації та подальшому обговоренні.

Вимоги до відповіді вступника.

На фаховому вступному випробуванні абітурієнти повинні продемонструвати глибокі знання теоретичних основ методики викладання французької мови та зарубіжної літератури та науково-методичний підхід до розв'язання практичних методичних проблем навчання й виховання учнів.

Вступники повинні:

- знати загальні та спеціальні закономірності процесу навчання французької мови як засобу спілкування, освіти, виховання й розвитку;
- володіти знаннями суміжних з методикою наук психолого-педагогічного й філологічного циклів;
- володіти знаннями про зміст і структуру педагогічної діяльності вчителя;
- знати найбільш відомі методичні напрями, системи і методи, форми та засоби навчання іноземної мови;
- вміло застосовувати різноманітні методи, форми, прийоми навчання та сучасні технічні засоби навчання в різних умовах для навчання всіх видів мовленнєвої діяльності;
- вміти аналізувати навчальний матеріал, виділяти в ньому об'єкти навчання, прогнозувати труднощі його засвоєння з урахуванням рівня мовленнєвої підготовки учнів, конкретного класу;
- вміти планувати і творчо конструювати навчальний процес в цілому, а також процес навчання конкретного навчального матеріалу (лексичного, граматичного, фонетичного, країнознавчого);
- вміти планувати навчально-комунікативну діяльність учнів на уроці та в позакласній роботі, в тому числі в інтересах індивідуалізації та диференціації навчання;
- -творчо вирішувати практичні методичні завдання у процесі навчання і виховання учнів, вносити до них методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результата;
- знати завдання та мету викладання зарубіжної літератури у закладах загальної середньої освіти; предмет, зміст, структуру курсу методики викладання зарубіжної літератури, професійні вимоги до вчителя зарубіжної літератури; принципи побудови програми з зарубіжної літератури з урахуванням вікового розвитку школярів;
- знати методи викладання зарубіжної літератури в українській школі;

- знати етапи, форми і шляхи вивчення творів зарубіжної літератури різних жанрів;
- знати типологію і методику уроку зарубіжної літератури в сучасній українській школі;
- знати критерії та способи оцінювання знань, умінь учнів із зарубіжної літератури;
- вміти аналізувати та інтерпретувати художній твір;
- вміти планувати роботу вчителя;
- вміти організовувати самостійну та дослідницьку роботу учнів на уроках зарубіжної літератури.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове випробування проходить у кілька етапів:

- на початку засідання голова фахової комісії розпечатує пакет з варіантами білетів, що виносяться на вступне фахове випробування;
- складання плану і тез виступу на екзамені за заданою проблемою; тривалість підготовки – 60 хв.;
- усна співбесіда з абітурієнтами з питань екзаменаційного білету;
- обговорення членами фахової комісії відповідей та оголошення оцінки вступникам.

Екзаменаційний білет містить три питання: два – з методики навчання французької мови, одне – з методики викладання зарубіжної літератури.

Білет фахового випробування містить три питання у відповідності до програми: перше – теоретичне питання з методики викладання французької мови, друге - виконання практичного завдання з методики викладання французької мови, третє-питання з методики викладання зарубіжної літератури.

I питання (відповідь на теоретичне питання з методики викладання французької мови) має на меті виявити рівень засвоєння теоретичних знань з курсу методики викладання французької мови.

Головною вимогою до рівня теоретичної підготовки є ґрунтовне знання вступниками провідних концептуальних теорій викладання. Відповідь з методики навчання французької мови повинна підтвердити повноту знань категорійно-понятійного апарату методики як науки, нових підходів до трактування окремих понять, розуміння їх сутності, а також знань фактів, термінології, структур, принципів, законів, закономірностей, методів, засобів навчання і виховання. Крім того, абітурієнти повинні показати знання педагогічних і психологічних явищ та процесів, продемонструвати методичну грамотність.

Відповідь на теоретичне питання повинна відповідати змісту; бути повною, ґрунтовною і доказовою; термінологічно коректною.

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Орієнтовні теоретичні питання з методики викладання французької мови

- La politique linguistique. Les acteurs institutionnels.
- Les ministères français et leurs operateurs. Le ministère des Affaires étrangères. Le ministère de l'Education nationale de l'enseignement supérieur et de la recherche. Edufrance.
- Les acteurs institutionnels. Radio France Internationale.
- La Fédération internationale des professeurs de français. L'Association des centres universitaires d'études françaises pour l'étranger.
- L'Alliance Fançaise.
- Le CIEP. Le BELC. Le Credif.

- Le monde editoral.CLE International. Didier-Hatier. Hachette. PUG (Presses Universitaires de Grenoble).

- Le Français dans le monde.
- TV5 Monde.
- RFI.
- Méthodologie et méthodes. Histoire des méthodologies.
- La méhodologie traditionnelle d'enseignement.
- Méthodologie et méthodes. La méthodologie directe.
- Méthodologie et méthodes. La méthodologie structuro-globale audiovisuelle.
- Méthodologie et méthodes. L'approche communicative.
- Méthodologie et méthodes. L'approche actionnelle.
- Méthodologie et méthodes. La méthodologie audio-orale.
- Observations de classe. (Déroulement de la séance. Type de document utilisé. Type d'activité. Grammaire. Type d'exercices. Type d'évaluation immédiate).
- Téchniques d'enseignement. Rôle de l'enseignant. Interactions.
- Materiels et pratiques d'enseignement en FLE. Compétences langagières.
- Didactique de l'écrit, de la littérature en FLE. Compétences langagières.
- Didactique de l'image, de la vidéo en FLE. Compétences langagières.
- Didactique de l'oral, du discours en FLE. Compétences langagières.
- Didactique du lexique, de la sémantique FLE. Compétences langagières.
- Didactique de la grammaire française.
- TICE. Parcours Internet FLE. TICE, multimédia et FLE.
- Didactique de l'évaluation en FLE. Traitement de l'erreur.
- Analyse des manuels
- Utilisation de la vidéo en classe de langue. Comment utiliser des documents vidéos authentiques ?
- Le Français dans le monde.
- TV 5Monde. RFI.

- **<u>II питання</u> <u>(виконання практичного завдання)</u>** спрямоване на перевірку рівня володіння професійно-методичними вміннями і навичками операційного рівня. Вступник повинен продемонструвати науково-методичний підхід до розв'язання практичних методичних проблем навчання й виховання учнів, точність виконання практичного завдання, здатність до обґрунтування методичних рішень.

Типові практичні завдання з методики викладання французької мови

- Comment utiliser « Le Français dans le monde » en classe de langue
- TV5 Monde pour apprendre le vocabulaire
- TV5 Monde pourapprendre la grammaire
- RFI pour enseigner la compréhension orale
- Traduction en cours de langue. Donner des exemples
- Illustrer des activetés de la méthodologie directe.
- Présenter les méthodes de FLE et choisir une méthode pour le niveau A2 d'apprentissage de de français (grands adolescents)
- Enseigner la production orale. Illustrer des activités de l'approche actionnelle
- Enseigner la production orale. Illustrer des activités de l'approche communicative.
- Donner des exemples des différents type d'exercices en cour de langue
- Donner des exemples des différents types des documents utilisés pour enseigner la compréhension écrite

- Donner des exemples des différents types des documents utilisés pour enseigner la production écrite
- Comment choisir des materiels pour enseigner la production orale
- Comment choisir des materiels pour enseigner la compréhension orale
- Didactique de l'écrit, de la littérature en FLE. Donner des exemples des différents activités
- Présenter des activités pour exploiter de la vidéo en cours de FLE.
- Présenter des activités pour exploiter des images en cours de FLE.
- Présenter les méthodes de FLE et choisir une méthode pour la 1ière année d'apprentissage du collège
- Comment utiliser les fiches pédagogiques de la revue « Le Français dans le monde ».
- Comment utiliser des documents vidéos authentiques ?
- Didactique du lexique, de la sémantique FLE.
- Didactique de la grammaire française.
- Comment utiliser TICE, multimédia en cours de FLE.
- Didactique de l'évaluation en FLE. Traitement de l'erreur. Donner des exemples
- Comment choisir des manuels pour enseigner FLE
- Analyser l'utilisation des cours métrage en classe de langue.

III **питання** **(Методика викладання зарубіжної літератури)** спрямоване на перевірку засвоєних знань та сформованих умінь з курсу методики викладання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти.

Орієнтовні питання з методики викладання зарубіжної літератури

- Методи та прийоми вивчення зарубіжної літератури за традиційною класифікацією.
- Аналіз програми загальноосвітньої школи із зарубіжної літератури. Методичний коментар до програми.
- Специфіка вивчення епічного твору у курсі зарубіжної літературі (на прикладі новели Ф.Кафки "Перевтілення" або за вибором студента).
- Мистецтво слова як школа розвитку, мовлення учнів (жанри письмових висловлювань на урока зарубіжної літератури).
- Методика організації виразного читання і його оцінювання за 12-ти бальною системою у сучасні українській школі.
- Альтернативна класифікація типів уроків зарубіжної літератури, її методична доречність.
- Специфіка вивчення теорії літератури в контексті оригінально-перекладних варіанті художнього твору.
- Вивчення інтелектуального роману у курсі зарубіжної літератури.
- Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів за 12-бальною системою на уроках зарубіжні літератури.
- Предмет, зміст та завдання методики зарубіжної літератури як науки.
- Робота над образом епічного твору (на прикладі оповідання А.П.Чехова "Людина у футлярі").
- Дослідницький метод вивчення літературного твору, його цілі. Види навчальної діяльності учні на уроці. Компаративний аналіз художніх творів як елемент дослідницького методу. (Відповідь ілюструвати програмно-навчальним матеріалом 9 класу).

- Специфіка вивчення літературних творів: вивчення лірики Ш.Бодлера, Уолта Вітмена у 10 клас Поняття про верлібр. Виразне читання поезії напам'ять.
- Вивчення байки у 6-му класі в курсі зарубіжної літератури. Знання, уміння школярів, пов'язані вивченням байки. Читання байки напам'ять.
- Вивчення життєвого творчого шляху письменника (поета), його мета. Зв'язок світогляд письменника з його творчістю (Ш.Бодлер, А.Камю, МЛєрмонтов, Л.Толстой).
- Шляхи аналізу літературних творів, їхня методична доцільність та недоліки. (Відповідь ілюструвати творами О.Гріна, А.Чехова).
- Аналіз програми загальноосвітньої школи із зарубіжної літератури за ред. д.ф.н. проф. Д.В.Затонського (9-11 кл.) з точки зору реалізації у ній навчально-методичної ідеї розвити мовлення школярів.
- Текстування як складова частина оцінювання знань та умінь учнів з зарубіжної літератури.
- Репродуктивний метод вивчення зарубіжної літератури, прийоми поданого методу, вид навчальної діяльності школярів. (Відповідь ілюструвати романом А.Камю "Сторонній", поданим у програмі для додаткового читання).
- Паратекст як форма додаткової інформації на уроках зарубіжної літератури (використання фонових знань).
- Засвоєння теоретичних знань про вірш на прикладі програмного матеріалу 7-8 кл: А.Міцкевич, Омар Хайям. МЛермонтов. Читання поезій напам'ять.
- Вивчення літератури доби Відродження у 8 кл. Поняття теорії літератури, пов'язані з літературою означеної епохи.
- Проблеми аналізу та інтерпретації художнього твору на уроках зарубіжної літератури.
- Альтернативна класифікація методів дослідження зарубіжної літератури. Сучасне літературознавство про методи вивчення літератури.
- Вивчення драматичного твору у курсі зарубіжної літератури (Г.Ібсен "Ляльковий дім").
- Аналіз художнього твору "вслід за автором", його переваги та можливі недоліки. (Відповідь ілюструвати твором В.Короленка "Діти підземелля" або твором О.Купріна "Гранатов и браслет").
- Методичні форми вивчення біографії письменника на уроках зарубіжної літератури.
- Методи та прийоми роботи над драмою у курсі зарубіжної літератури. (На прикладі драмі дискусії Б.Шоу "Пігмаліон").
- Вивчення західної драматургії другої половини XX століття: Фрідріх Дюрренматт "Гостина старі дами".
- Традиційна класифікація типів уроків зарубіжної літератури, їх методична доцільність використанні

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Результати фахового вступного випробування оцінюються за 200-бальною шкалою. Виділені такі рівні компетентності.

І рівень – початковий. Відповіді вступника на теоретичні питання елементарні, фрагментарні, зумовлюються початковими уявленнями про сутність психолого-педагогічних та методичних категорій. У відповідях на практичні та творчі завдання вступника не виявляє самостійності, демонструє невміння аналізувати діяльність учасників навчально-виховного процесу, приймати рішення.

ІІ рівень – середній. Вступник володіє певною сукупністю теоретичних знань, практичних умінь, навичок, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними

вміннями здійснювати пошукову, евристичну діяльність, самостійно здобувати нові знання.

III рівень – достатній. Вступник знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень.

IV рівень – високий. Передбачає глибокі знання з педагогіки, психології та методик дошкільної освіти, ерудицію, вміння застосовувати знання творчо, здійснювати зворотній зв'язок у своїй роботі, самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію. Відповідь вступника свідчить про його уміння адекватно оцінити власні здібності, можливості, рівень домагань, психологічні особливості; вибрати найефективніший варіант поведінки в тій чи іншій ситуації; регулювати власні емоційні стани, долати критичні педагогічні ситуації тощо.

При оцінюванні враховуються:

- Наявність достатніх знань теоретичного матеріалу із поставлених запитань;
- Ступінь глибини їх осмислення;
- Розподіл матеріалу в потрібній послідовності, необхідній для доказової і переконливої відповіді;
- Досить вільне і широке застосування точних прикладів, що аргументують позначені теоретичні положення;
- Вміння орієнтуватися в матеріалі, суміжному із поставленою теоретичною проблемою;
- Розуміння цілей та актуальності вивчення та застосування на практиці теоретичних знань;
- Рівень культури мовного оформлення відповіді в науковому стилі усного викладу.

Таблиця відповідності рівнів компетентності значенням 200-бальної шкали оцінювання відповідей вступників під час фахового випробування

Рівень компетентності	Шкала оцінювання	Національна шкала оцінювання
Початковий відповіді вступника невірні, фрагментарні, демонструють нерозуміння програмового матеріалу в цілому	**0-99**	незадовільно
Середній відповіді вступника визначаються розумінням окремих аспектів питань програмногоматеріалу,алехарактеризується поверховістю та фрагментарністю, при цьому допускаються окремі неточності у висловленні думки	**100-149**	задовільно
Достатній відповіді вступника визначаються правильним і глибоким розумінням суті питання програмного матеріалу, але при цьому допускаються окремі неточності непринципового характеру	**150-179**	добре
Високий відповіді вступника визначаються глибоким розумінням суті питання програмного матеріалу.	**180-200**	відмінно

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Методика викладання французької мови

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. - докт. пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва.-К.: Ленвіт, 2003.-273 с.
2. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.
3. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх закладах: підручник / Л.С. Панова, І.Ф. Андрійко та ін. – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 328 с.
4. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика / за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.
5. Науково-методичний журнал "Іноземні мови". - К.: Ленвіт (усі номери).
6. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов: Посібник. – К.: Ленвіт, 2008. – 285 с.
7. Редько В.Г. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів початкової школи. – К.: Ґенеза, 2007. – 136 с.
8. Чинні Програми з іноземної мови для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов.
9. Barbé G. & Courtillon J. – Apprentissage d'une langue étrangère/seconde. 4. Parcours et stratégies de formation. – PDE, Bruxelles : De Boeck, 2005.
10. Goullier, Francis.- Les outils du conseil de l'Europe en classe de langue. Cadre européen commun et portfolios. – Paris : Didier, 2005.
11. Lemeunier V. : Acquérir des automatismes linguistiques pour développer une réelle compétence de communication, Actes du 1er colloque ELE de l'université de Saint-Etienne, 2001.
12. Minder M. : Didactique fonctionnelle, De Boeck Université, PED, Bruxelles, 1999
13. North, Brian & al. – Le cadre européen commun de référence. Conseil de l'Europe – Paris : Didier 2001
14. Tagliante, C. : La classe de langue, Clé International, 2006.
15. Weiss, F. : Jouer, communiquer, apprendre, Paris, Hachette, 2001.
16. Yaiche F. : Photo-Expressions. Paris, Hachette Français Langue Etrangère, 2002

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

https://www.colby.edu/lrc/projects/phonetique.php

https://www.francaisavecpierre.com/prononciation-francaise-introduction/

https://www.francaisavecpierre.com/prononciation-francaise-reponse-a-michael/

https://www.podcastfrancaisfacile.com/phonetique-2/tableau-des-sons-du-francais.html

https://www.francaisavecpierre.com/les-sons-du-francais/ https://parlez-vous-

french.com/exercice-audio-bien-prononcer-les-lettres-ill-et-il-en-francais/ https://parlez-

vous-french.com/exercice-audio-bien-prononcer-la-lettre-x/

https://www.youtube.com/watch?v=Vy9rLZhsQFA

https://www.youtube.com/watch?v=pW7co_3lWfQ

http://www.languageguide.org/french/grammar/pronunciation/final_consonants.html

https://www.francaisavecpierre.com/lettres-muettes-en-francais/

https://people.wku.edu/nathan.love/101-102/interact101-102/r-p_u09_pronon_r.htm

https://french.hku.hk/starters/fonetik/fiche09web.htm

https://french.hku.hk/starters/fonetik/fiche09web.htm

Методика викладання зарубіжної літератури

1. Андронік А.В. Світова новела від античності до XX століття: Методичні розробки уроків для 6-11 класів. - К.: Бібліотека тижневика "Зарубіжна література", 2007.
2. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст./ Центр гум. досл. ЛДУ ім. І. Франка. Наук, т-во ім. Шевченка: За ред. М. Зубрицької. - Львів: Літопис, 1996. - 634 с.
3. Вивчення зарубіжної літератури у 5-6 класах: Метод, посібник для вчителів/А.М. Лісовський, С.О. Пультер, С.І. Сафарян; За ред. А.М. Лісовського-К.: Вежа, 1997.-144с.
4. Волощук Е., Бегун Б. Технэ майевтика//Тема.-1997.-№1-2.
5. Капская А.И. Выразительное чтение на уроках литературы в 5-7 классах. -К.: Рад. школа, 1979. -154с.
6. Мірошниченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: Підручник для студентів-філологів. - К.: Ленвіт, 2000. - 240с.
7. Муравьева Н.И. Зарубежная литература. Пособие для учащихся. - К.: Радянська школа, 1984. - 228с.
8. Наливайко Д.С., Шахова К.О. Зарубіжна література XIX сторіччя. Доба романтизму. - К.: Заповіт, 1997. -464с.
9. Програми середньої загальноосвітньої школи з українською мовою навчання: Зарубіжна література.-5-11 класи. -К.: Освіта, 2007 - 63с.
10. Пронкевич О.В., Ситченко А.Л. Вивчення зарубіжної літературної казки у 5-му класі. - К.: Віпол, 1996.
11. Скуратівський В.Л. Етюди з світової літератури: Матеріали до уроків у старших класах в курсі "Зарубіжної літератури". - К.: Навчальні посібники, 1995-70с.
12. Чирков А.С. Изучение современной зарубежной литературы в 10 классе. - К.: Рад. школа, 2003.-183с.
13. Всесвітня література в середніх навчальних закладах України. - К.: Педагогічна преса (щомісячний науково-методичний журнал).
14. Зарубіжна література в навчальних закладах. - К.: Етносфера (щомісячний науково-методичний журнал).
15. Шкільні підручники із зарубіжної літератури для 5-11 класів.
16. Штейнбук М.Ф. Методика викладання зарубіжної літератури. –К.:Кондор,2007 .-251 с.

Інформаційний ресурс

1. Всесвіт: фаховий журнал світової літератури. – К.: Видавничий дім «Всесвіт»: http://vsesvit-journal.com

2. Всесвітня література в середніх навчальних закладах України: науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки України. – К.: Педагогічна преса; Всесвітня література в сучасній школі: науково-методичний журнал Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (з 2012 р.). – К.: Педагогічна преса: http://pedpresa.com.ua/magazines/view/4/
3. Зарубіжна література в школах України: науково-методичний журнал. – К.: Антросвіт: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/zlvsh/index
4. Вікно в світ. Зарубіжна література: наукові дослідження, історія, методика викладання: науково-методичний журнал. – К.: Незалежний центр наукових досліджень зарубіжної літератури.
5. Всесвітня література та культура: науково-методичний журнал. – К.: Антросвіт.
6. Зарубіжна література в школі: науково-методичний журнал. – Харків : Основа.
7. Слово і Час: науково-теоретичний журнал. – К.: Національна академія наук України, Інститут літератури імені Тараса Шевченка, Національна спілка письменників України: http://www.slovoichas.in.ua
8. Бібліотека світової літератури – оригінали та переклади (Library of the world literature – original texts and translations): http://ae-lib.narod.ru.
9. Державна бібліотека України для юнацтва: http://www.4uth.gov.ua/
10. Національна бібліотека України для дітей: www.chl.kiev.ua/.
11. Національна парламентська бібліотека України: http://www.nplu.org/
12. Львівська обласна бібліотека для дітей : http://kazkar.at.ua/lodb.org.ua/
13. Електронна бібліотека української літератури (зарубіжна література): http://ukrlib.com
14. Бібліотека українського центру: http://ukrcenter.com.
15. Штейнбук, Ф. М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі [Електронний ресурс] / Ф. М. Штейнбук. - К.: Кондор, 2007
16. Encyclopædia Britannica [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – 2019. – Режим доступу: http://www.britannica.com (дата звернення 15.01.2019) – Назва з екрана.
17. British Council Україна [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – 2019. – Режим доступу: http://www.britishcouncil.org.ua/ (дата звернення 15.01.2019) – Назва з екрана.
18. Освітній сайт КНЛУ, кафедра методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій (режим доступу: http://m.knlu.edu.ua/course/index.php?categoryid=13)
19. Репозитарій КНЛУ, кафедра методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій (режим доступу: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/handle/787878787/30)
20. Проблеми освіти (режим доступу: https://mon.gov.ua/ua)
21. Проблеми науки (режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/nauka/nauka)
22. Законодавство (режим доступу: https://mon.gov.ua/ua/npahttps://ru.osvita.ua/legislation/)
23. Реформа середньої освіти http://nus.org.ua
24. The official Bologna Process website July 2007 - June 2010 (режим доступу: http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/)
25. The official Bologna Process website after June 2010 (режим доступу: http://ec.europa.eu/education/policy/higher-education/bologna-process_en.htm https://www.ehea.info)
26. Національний Болонський Центр, Україна (Режим доступу: http://bologna-centr.at.ua/index/ukraina_i_bolonskij_process/0-19
27. European Centre for Modern Languages of the Council of Europe (режим доступу: http://www.ecml.at/)
28. (Council of Europe, Education and Languages, Language Policy (режим доступу: http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/default_fr.asp)
29. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua/
30. Британська Рада в Україні:http://www.britishcouncil.org/ukraine

31. Ресурсний центр для викладачів англійської мови (Києво-Могилянська Академія): http://www.ukma.edu.ua/index.php/news/538-resursni-tsentr-im-zhanet-demire-v-naukma-zaproshue-na-tsikavi-programi-ta-podiji
32. Український центр оцінювання якості освіти: http://testportal.gov.ua
33. Професійний журнал для вчителів «Відкритий урок»:http://osvita.ua/
34. Професійний журнал для вчителів «Иностранные языки в школе» http://www.flsmozaika.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=10&Itemid=8
35. Інтернет-видання для вчителя «Иностранные языки»http://iyazyki.ru/redsovet-kollegiya/
36. Науково-методичний журнал «Іноземні мови» http://fl.knlu.edu.ua/